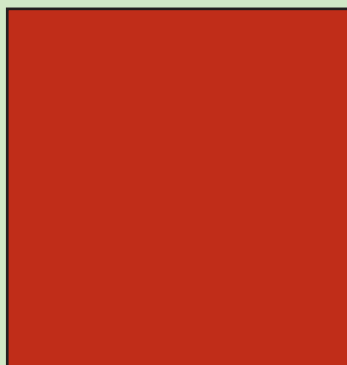
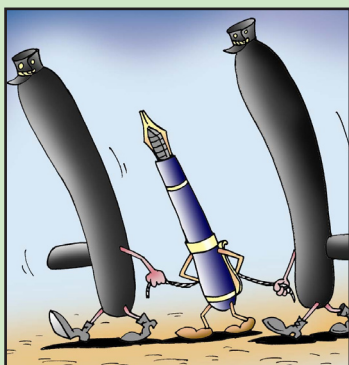
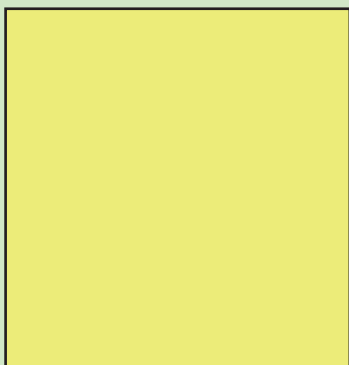
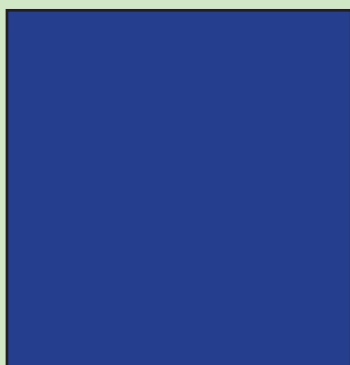

POLITICAL & SECURITY STATEWATCH

Buletin analitic lunar editat de IDIS "Viitorul"

Focus

SOCIETATEA MOLDOVENEASCĂ DIVIZATĂ PE MARGINEA TRECUTULUI SOVIETIC, DREPTURILOR OMULUI ȘI VALORILOR MORALE

STRATEGIA RUSIEI DE SOLUȚIONARE A CONFLICTELOR ÎN MOLDOVA: PROFITÂND DE CIRCUMSTANȚE FAVORABILE PENTRU INTERESELE UNEI „RUSII MARI”

CONCEPȚIA SECURITĂȚII NAȚIONALE: UN DOCUMENT STRATEGIC PENTRU SCOPURI TACTICE

www.viitorul.org

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) Viitorul reprezintă o organizație de cercetare, educație și de promovare, care activează într-o serie de domenii legate de: analiză economică, guvernare, drept, științe politice, management instituțional și strategii. IDIS a fost înființat în 1993 în calitate de organizație neguvernamentală, necomercială și non-politică.

by Ion Marandici
ionmarandici@gmail.com

SOCIETATEA MOLDOVENEASCĂ DIVIZATĂ PE MARGINEA TRECUTULUI SOVIETIC, DREPTURILOR OMULUI ȘI VALORILOR MORALE

Sumar

Libertatea de exprimare nu a fost garantată minorităților sexuale, pentru că reprezentanții ai unor asociații religioase au blocat un protest al comunității LGBT moldovenești. Incidentul a determinat apariția multor critici în Uniunea Europeană, care cer o revizuire a relațiilor UE-Moldova. Ziua de 9 mai a arătat că diverse partide apreciază diferit trecutul sovietic. În timp ce situația la capitolul drepturilor omului în Republica Moldova se înrăutățește, Congresul SUA a decis să reducă finanțarea pentru promovarea drepturilor omului și a democrației în Moldova. Libertatea de circulație a dominat agenda publică internă și a devenit o temă de campanie a partidelor de opoziție. Președintele Voronin a decis să înjumătățească efectivele poliției rutiere, dar încă nu este limpede dacă a fost o măsură populistă, o încercare de a combate corupția sau doar o manevră pentru a abate atenția de la „cazul heroinei”.

Grupurile religioase împotriva comunității LGBT – valori morale versus drepturi

Chiar dacă mulți dintre oficialii moldoveni consideră că Moldova este o țară tolerantă, tentativa eșuată a comunității LGBT de a protesta în centrul Chișinăului demonstrează contrariul. Marșul a fost blocat la 10 mai de către câteva grupuri de credincioși ortodocși, care susțineau că acțiunile comunității LGBT distrug valorile societății moldovenești. Inițial, autoritățile locale ce reprezentau Partidul Liberal nu au avut obiecții în legătură cu evenimentul, în ultima zi primăria decide să interzică manifestația. A fost o interdicție simbolică, pentru că potrivit noii Legi cu privire la Libertatea Întrunirilor, organizatorii unui protest nu au nevoie de vreo autorizație.

De obicei, poliția monitoriza protestele, pentru a evita violența, însă în acest caz, poliția a fost un martor pasiv, care nu a intervenit. Numai datorită faptului că reprezentanții comunității LGBT era într-un autocar, ciocnirea nu a rezultat în violențe. În timp ce poliția se lamentează că noua lege privind întrunirile publice este prea liberală și își exprimă temerea că vor fi mai multe proteste în viitoarele

luni, reprezentanții LGBT apărați de către ONG-ul Genderdoc-M, spun că s-au înmulțit cazurile de violență împotriva minorităților sexuale, iar poliția nu investighează cazurile. Ba mai mult, presa „roză” și Intergrupul Gay-ilor și Lesbianilor din Parlamentul European presează UE să-și re-evalueze relațiile cu Republica Moldova, pentru că sunt încălcate drepturile minorităților sexuale.

Dezbaterile despre dreptul gay-ilor de a organiza evenimente publice s-au răspândit în întreaga societate. Politicienii evită subiectul, în timp ce presa care scrie în termeni pozitivi despre acesta este calificată ca reprezentantă a forțelor răului. Într-o societate, în care 80% din populație au încredere în Biserică și potrivit statisticilor, peste 90% din populație este ortodoxă, comunitatea LGBT se va confrunta cu o opoziție puternică, înainte de a-și putea exercita dreptul la libera exprimare. După căderea regimului sovietic, religia a prins rădăcini, vechile biserici au fost restaurate și noi lăcașe sunt construite. Chiar dacă există un conflict latent între Mitropolia Basarabiei și Mitropolia Moldovei, ambele împărtășesc aceleași opinii vizavi de dreptul la libera exprimare a minorităților sexuale.

Pe hârtie s-au făcut progrese, dar încă rămân multe de făcut pentru a transforma libertatea întrunirilor în realitate. Principala responsabilitate aparține acum poliției, care observăm că în loc să supravegheze respectarea legilor, se subordonează ordinelor politice și acționează arbitrar. Un alt caz de nerespectare a libertății întrunirilor a implicat Asociația Hyde Park. A doua zi după ce legea privind libertatea întrunirilor a fost publicată în Monitorul Oficial, unii dintre membrii asociației au organizat un protest în fața clădirii Președinției, însă poliția a întrerupt acțiunea și i-a reținut ilegal.

Recent publicatul raport al Amnesty International pentru anul 2007 scoate la iveală că tortura și maltratarea au rămas practici răspândite și că plângerile și reabilitarea victimelor sunt soluționate cu dificultate. Raportul menționează că deja pentru al treilea an consecutiv Primăria Chișinăului a refuzat acordarea autorizației pentru organizarea festivalului Gay Pride, în ciuda unei decizii anterioare a Curții Supreme de

Justiție, care stabilea că refuzul din aprilie 2006 fusese unul ilegal.

Se pare că societatea moldovenească nu prețuiește toleranța și mitul că moldovenii ar fi foarte toleranți dispăre. Nici chiar spicherul Parlamentului nu crede că minoritățile sexuale ar trebui să aibă dreptul de a-și exprima public opiniile.

9 Mai – Partidele apreciază diferit trecutul sovietic

Sărbătorile naționale celebrează un anumit moment din trecutul unei comunități și astfel stabilesc anumite repere valorice. Pentru unii observatori marcarea festivă a unei sărbători naționale poate părea irelevantă, însă în Moldova, 9 Mai arată că în societate există un clivaj referitor la trecutul sovietic. În UE, la această dată este celebrată Ziua Europei, în timp ce Rusia, Ucraina, Belarus și Moldova marchează victoria URSS în cel de-al doilea Război Mondial.

În acest an, unele partide s-au distanțat clar de trecutul sovietic condamnând perioada sovietică și trecutul totalitar, în timp ce alții continuă să-l considere drept o perioadă benefică pentru istoria statului și organizează serbări similare celor organizate în Federația Rusă. Autoritățile actuale restaurează monumentele gloriei sovietice și cheltuie sume mari de bani pentru evenimente ce încurajează nostalgia pensionarilor și veteranilor, încercând să promoveze o anumită viziune asupra istoriei naționale. Coincidența Zilei Victoriei și Zilei Europei pune în dificultate Delegațiile Comisiei Europene din statele respective, pentru că acestea trebuie să aleagă cea mai potrivită zi pentru a celebra Europa. Delegația CE din Moldova a considerat că cea mai bună cale de a evita conflictele este de a marca Ziua Europei la 8 mai. Partidul Liberal și autoritățile municipale s-au aliat deciziei Delegației CE și au organizat diverse evenimente cu această ocazie. Cea mai remarcabilă a fost lansarea „Pieței Europei”. Scandalul provocat în cadrul acestui eveniment de către Valery Klimenko, liderul Ravnopravie arată că în RM există și adversari ai integrării europene.

În 2007, partidele majore au ignorat această dată. În acest an, 9 Mai a fost o ocazie pentru organizațiile de tineret din unele partide de opoziție să ia atitudine față de trecutul sovietic. Într-un an declarat de către Guvernul comunist, *An al Tineretului*, Ziua Europei a fost celebrată la inițiativa organizațiilor de tineret ale Partidului Național Liberal, Alianța Moldova Noastră, Partidul Liberal Democrat și Mișcarea Acțiunea Europeană. Tineretul comunist și partidul au ales Ziua Victoriei. Democrații au încercat să concilieze extremele și au propus serbarea Zilei Europei și Zilei Victoriei în același timp, în timp ce pentru Social Democrați, Ziua Victoriei a fost cu mult mai importantă decât Ziua Europei. Această falie între partide nu este

un artificială, ci reflectă un clivaj mai profund existent în societatea moldovenească referitor la trecutul sovietic.

SUA a redus finanțarea, în timp ce situația drepturilor omului și a democrației în RM s-a înrăutățit

Cu ocazia Zilei Internaționale a Jurnalismului, libertatea presei a fost pe larg dezbătută în prima decadă a lunii mai. Uniunea Jurnaliștilor și Centrul Independent de Jurnalism au organizat seminare și un protest simbolic. Protestele și acțiunile publice ale jurnaliștilor nu au schimbat multe, pentru că în aceeași zi Consiliul Coordonator al Audiovizualului (CCA), instituția ce supraveghează spațiul audiovizual s-a întrunit în ședință și a adoptat unele decizii discriminatorii referitoare la postul de radio Vocea Basarabiei și postul comercial Pro TV. CCA a extins aria de emisie pentru posturi TV ca NIT, EU TV și Antena C cunoscute pentru apropierea lor de guvernare. Câteva ONG-uri media și unele instituții de presă au difuzat o declarație comună criticând modul în care CCA a alocat frecvențe radio și TV în ședința din 7-8 mai. „Deciziile CCA favorizează concentrarea mass media prin acordarea frecvențelor mai ales posturilor de radio și TV pro-guvernamentale”, se spune în declarație.

Vocea Basarabiei, un post de radio care încearcă cu puțin succes de ani buni să obțină noi frecvențe pentru a-și extinde aria de emisie, susține că CCA „a distribuit frecvențele potrivit unor criterii politice”. Postul a obținut numai opt din cele 120 de frecvențe pe care le-a solicitat, pe parcursul ultimilor opt ani. Un post de radio, ce retransmite Radio Europa Liberă, BBC, Deutsche Welle și Radio România Actualități, Vocea Basarabiei are programe de știri ce reflectă ultimele evoluții regionale, naționale și internaționale, dar și programe culturale, afaceri curente și talk show-uri.

Potrivit unei alte declarații făcută publică de către ONG-urile majore din domeniul mass media, situația în domeniu se înrăutățește. Până la un anumit punct, aceasta confirmă concluziile organizației Freedom House, care a etichetat Moldova drept o țară cu o presă neliberă. În acest an, „Timpul”, „Jurnal de Chișinău”, „Moldavskie Vedomosti”, postul de radio „Vocea Basarabiei”, Pro TV și presa locală au fost persecutate sau discriminate. Există temeri că odată cu apropierea alegerilor presiunea va crește.

Chiar dacă situația din domeniul mass media se înrăutățește, Congresul SUA a decis să reducă asistența financiară pentru sprijinirea democrației și drepturilor omului în RM. Pentru anul fiscal 2007, Congresul SUA aprobase un buget de 8 314 000 dolari SUA în acest scop, însă în 2008 bugetul a fost redus cu jumătate de milion și va reprezenta 7 801 000 dolari americani. În ciuda faptului că administrația Bush a propus un buget sporit de 8 800 000 dolari SUA,

Congresul a tăiat din bugetul pentru Moldova. Numai în cazul Kosovo și a Moldovei, suma cerută a fost micșorată de către legislativul american. În schimb, Belarus, Rusia, Serbia și Georgia sunt cele mai importante priorități ale SUA în Europa și vor primi mai mult decât a cerut administrația Bush. Pentru comparație, Armenia va primi 21 milioane dolari, Azerbaijan – 9,8 milioane, Georgia – 14,5 milioane, Rusia – 40,6 milioane.

Libertatea de mișcare: între ideologia de stat și nevoile populației

Libertatea de circulație a devenit o temă importantă după ce liberal-democrații au dezvăluit faptul că autoritățile nu sunt dispuse să semneze necondiționat Convenția privind Micul Trafic la Frontieră propus de România. Documentul ar oferi posibilitatea locuitorilor din regiunea de frontieră de a se mișca liber, fără vize, 30 de kilometri pe teritoriul României în baza unui permis special. Pe parcursul lunii mai, liberal democrații au reușit să organizeze întâlniri cu cetățenii și să mobilizeze populația în zona de frontieră prin prezentarea avantajelor libertății de mișcare peste frontieră. Alte partide și-au exprimat și ele susținerea pentru semnarea Convenției privind Micul Trafic. Deja, la Ungheni, consilierii raionali au semnat o Declarație prin care cer autorităților naționale semnarea Convenției. Mai mult, consilierii comuniști au semnat și ei această declarație. Astfel, unitatea Partidului Comunistilor ar putea fi pusă sub semnul întrebării la baza partidului, în cazul în care Convenția nu va fi semnată. În plus, consiliile raionale de la Nisporeni, Ialoveni și Cantemir s-au adresat guvernului național solicitând semnarea Convenției.

Acțiunile de susținere pentru semnarea Convenției au șansa să obțină susținerea majorității populației. Potrivit unui sondaj recent, Uniunea Europeană este asociată de către majoritatea cetățenilor moldoveni cu prosperitatea și cu libertatea de mișcare. Ucraina a semnat deja o asemenea Convenție cu Ungaria și negociază acorduri similare cu Polonia și Slovacia. Lituania negociază cu Rusia și chiar cu Belarus. Permise speciale de trecere a frontierei menționate în Acquis-ul Schengen modificat sunt eliberate deja de către Ungaria pentru ucraineni, așa că RM este în această privință din nou în întârziere în raport cu Ucraina.

Politia: un instrument corupt sau gardianul legilor?

Lupta cu corupția a luat o nouă turnură la 20 mai, când președintele Voronin a prezidat o întrunire a Ministerului Afacerilor Interne și a acuzat poliția rutieră de corupție. Voronin a spus că va fi demis 50% din efectivul poliției rutiere. Deci, din cei circa 800 de polițiști numai jumătate

vor rămâne în funcție. Voronin a citat unele exemple de corupție: a menționat că microbuzele ce vin din UE trebuie să plătească de la 20 la 50 de euro poliției pentru a evita problemele. Potrivit lui Voronin între 1000 și 3000 de euro au fost plătite pentru a obține un job în cadrul Poliției Rutiere. Bani erau colectați la nivelele inferioare, iar o anumită sumă era transferată mai sus pe scara ierarhică. Acuzațiile vin după ce șeful Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției l-a înlocuit în funcție pe fostul ministru de interne Gheorghe Papuc.

Încă nu este clar dacă, aceasta este o altă inițiativă electorală, însă unii observatori cred că această decizie ar putea avea legătură cu cazul celor 200 kg. de heroină capturate în aprilie; mulți observatori au presupus că ar fi existat o implicare a ministrului de interne Papuc în acel caz. Cele trei persoane arestate nu au fost încă condamnate și sunt sub supraveghere strictă fără a avea posibilitatea de a discuta cu presa. Investigațiile nu sunt finalizate, dar iarăși potrivit anumitor surse lupta împotriva corupției din poliția rutieră este pur și simplu o altă încercare de a abate atenția opiniei publice de la cazul heroinei. Voronin a inițiat în 2004 o acțiune similară în 2004; atunci la inițiativa sa efectivele poliției rutiere au fost reduse cu 30%. Totuși, măsurile întreprinse nu au dat roade.

Prognoze

Presiunile asupra presei libere vor crește, pe măsură ce se apropie alegerile. Cazul Convenției privind Micul Trafic la Frontieră va domina agenda publică și în următoarele două luni. Situația la capitolul drepturilor omului, probabil se va înrăutăți, pe măsură ce poliția va deveni un instrument politic folosit de către partidul de la guvernare. În următoarele luni polițiștii demisi ar putea organiza proteste. În general, protestele se vor înmulți după ultimele schimbări legislative. Societatea moldovenească rămâne divizată în privința valorilor morale și drepturilor minorităților sexuale, însă atitudinea s-ar putea schimba în legătură cu trecutul sovietic. În ceea ce privește situația socio-economică, recenta misiune FMI a conchis că inflația va trece de pragul de 10% în 2008. Guvernul nu a fost pregătit pentru a face față creșterii prețurilor la petrol și gaze naturale, precum și la produsele alimentare. Cele mai afectate vor fi categoriile social vulnerabile ale populației. Totuși, în cazul în care recolta va fi bună, problemele ce țin de produsele alimentare ar putea fi depășite. Un alt motiv de îngrijorare este creșterea datoriei publice comparativ cu perioada Ianuarie-Aprilie 2007, aceasta a crescut cu 500 milioane lei. Acest lucru arată că odată cu apropierea alegerilor cresc și cheltuielile guvernamentale.

by Sergiu Panainte
sergiu.panainte@gmail.com

Mai 2008

5

Nr. 5 (12)

STRATEGIA RUSIEI DE SOLUȚIONARE A CONFLICTELOR ÎN MOLDOVA: PROFITÂND DE CIRCUMSTANȚE FAVORABILE PENTRU INTERESELE UNEI „RUSII MARI”

Sumar

Pentru prima dată din 2003 înapoi, un oficial transnistrean a putut călători în Europa pentru a face cunoscute doleanțele “poporului transnistrean” și cauza lor “dreaptă” pentru dobândirea independenței. Pe de altă parte, Rusia înaintează un model “unic” de soluționare a conflictelor în spațiul post-sovietic care din punctul de vedere al Moscovei va pune capăt disputelor teritoriale și va aduce pace și prosperitate “vecinătății apropiate” sub oblăduirea benefică a Rusiei.

Vizita Speaker-ului Dumei rusești la Chișinău ar putea fi considerată un pas nou în realizarea planului de reunificare a Moldovei sub auspiciile Rusiei, orice ar însemna aceasta. Având în vedere că Partidul Comuniștilor în frunte cu Voronin se apropie de momentul critic când va trebui să înfrunte alegerile de anul viitor, obiectivul reunificării țării pare a fi primordial pentru a spori popularitatea partidului. Condițiile care se impun pentru ca această unificare să aibă loc sunt total ignorate de guvernarea actuală, astfel încât Voronin a lăsat viitorul Moldovei să fie decis de Rusia.

Cu toate acestea, prin decret prezidențial a fost creată o nouă Comisie Națională pentru Integritatea Europeană, în componența căreia nu se regăsește Speaker-ul Marian Lupu lăsat pe dinafară, în timp ce guvernele Poloniei și Suediei au înaintat un proiect de creare a unui “Parteneriat Estic” care să includă vecinii din est ai UE cu scopul de a dezvolta relații mai apropiate cu această organizație.

Puterea emergentă a Rusiei de soluționare a conflictelor

Precedentul Kosovo a determinat Rusia să privească cu alți ochi conflictele înghețate din spațiul post-

sovietic, astfel încât conducerea Rusiei a văzut în ele o posibilitate de a se reabilita în relațiile cu Occidentul. Aceasta ar însemna transformarea Rusiei într-un actor cheie, dacă nu chiar unic, în rezolvarea acestor conflicte după bunul său plac și ignorând interesele altor actori implicați, în primul rând UE. Prin urmare, Moldova reprezintă cea mai bună oportunitate de a realiza acest scop major. Succesul reunificării Moldovei sub egida Rusiei îi va permite gigantului din est să revendice acțiuni de primă-mână în spațiul post-sovietic, precum și în alte regiuni unde interesele Rusiei sunt sau vor fi afectate. Din moment ce Rusia și UE dispută între ele influența în țări precum Moldova, Ucraina, Georgia, această “luptă” pentru sfere de interese devine din ce în ce mai aprigă. Totuși, Rusia are un avantaj covârșitor – economiile acestor state sunt strâns legate de cea rusească și Moscova deține controlul asupra lor prin livrările de resurse energetice fără de care existența ca stat și securitatea economică sunt compromise ireversibil.

De ce Moldova este potrivită pentru a servi interesele rusești? În primul rând, prin intermediul politicii sale de sprijin a Tiraspolului, Rusia a înstrăinat Chișinăul și l-a aruncat în brațele Occidentului, care la rândul său nu a știut sau nu a dorit să profite de această oportunitate la timpul potrivit. Acum situația s-a schimbat și pe parcurs ce Moldova a intensificat dialogul său cu UE, Rusia a devenit conștientă de faptul că ar putea pierde poziția sa în regiune. Ba mai mult, extinderea NATO și posibilitatea ca Ucraina și Georgia să adere la blocul nord-atlantic au impulsionat o politică de implicare activă a Rusiei în procesul de soluționare a conflictului transnistrean. Totuși, această implicare activă are costurile ei pe care Voronin trebuie să le plătească.

Condițiile care trebuie întrunite pentru o soluție politică de durată au fost expuse de Rusia în repetate

rânduri – Moldova trebuie să obțină recunoașterea internațională a neutralității sale, astfel reducând la zero orice posibilitate ca Moldova să adere vreodată la NATO. În al doilea rând, reunificarea țării trebuie să asigure și să recunoască investițiile rusești și privatizarea efectuată ilegal de autoritățile de la Tiraspol. În așa mod, ramurile strategice ale economiei moldovenești vor fi total controlate de businessul rusesc - industria vinicolă, industria metalurgică, sectorul energetic, etc. În al treilea rând, Rusia insistă asupra unei reprezentări echitabile a Transnistriei în viitoarele instituții politice ale statului reunificat. Nu va mai conta formula utilizată pentru noul stat – unitar, federație sau orice altceva din moment ce politicienii transnistreni vor obține poziții cheie în conducere. Analistii politici au elaborat chiar și un termen pentru acest “proiect grandios” – Transnistrizare. Într-un oarecare fel, aceasta este exact ce se va întâmpla dacă procesul de soluționare va urma modelul impus de Rusia.

Aplicarea în practică a acestui proiect ambițios a și început deja. Întâlnirea lui Voronin cu Smirnov a fost posibilă doar datorită implicării Rusiei. Mai departe, se fac demersuri insistente ca negocierile în formatul “5+2” să fie reluate și Moscova exercită presiuni asupra Tiraspolului să revină la masa de negocieri. În al treilea rând, Rusia întreprinde măsuri de fortificare a relațiilor cu legislativul moldovean, cea mai importantă instituție a țării conform Constituției actuale și care va trebui să joace un rol important în eventualitatea realizării unificării. Drept exemplu, Speakerul rus Mironov a vizitat recent Chișinăul și Comratul, însă a evitat public să meargă și la Tiraspol. Acesta reprezintă un semn pentru Smirnov că trebuie să meargă la compromis cu Chișinăul, în caz contrar sprijinul Moscovei va înceta să mai existe pentru regimul său.

În consecință, Voronin trebuie să răsplătească eforturile Rusiei. Noua Concepție a Securității Naționale a fost adoptată în pofida dezacordului profund exprimat de Opoziție. Această nouă Concepție de fapt uită să ia în calcul interesele de asigurarea a securității statului și în realitate pune în pericol această securitate prin perpetuarea stării de fapt în care Rusia încă mai dispune de trupe dislocate pe teritoriul Moldovei. Mai departe, Voronin a făcut speculații precum că se analizează posibilitatea de a părăsi GUAM-ul, o organizație profund anti-rusească după părerea lui. De asemenea, relațiile cu Bucureștiul se înrăutățesc iarăși, alimentate de divergențele privind Tratatul de Frontieră, etc. Astfel, Moldova se află nemijlocit la cheremul Rusiei, care la rândul ei nu va ezita să profite de această situație din plin. Singura speranță este că

Opoziția parlamentară, societatea civilă, precum și UE vor adopta o poziție mult mai tranșantă și vor împiedica Comuniștii să facă Moldova cadou Rusiei, prin aceasta readucând la viață visul unei “*Mari Rusii*”. Cu o astfel de poftă mereu în creștere, nu este prea departe momentul când nu numai viitorul Moldovei va fi pus în joc. Iată de ce ambițiile “expansioniste” și dorința de putere ale Rusiei trebuie să fie temperate acum cât încă nu este târziu, iar Moldova trebuie să devină un stat reintegrat sub auspiciile comunității internaționale, în conformitate cu dreptul internațional și dorința exprimată de poporul său.

Esența entității europene: abilitate economică – impotență politică

De la originile sale, Uniunea Europeană, pe atunci cele trei Comunități Europene, se dorea a fi nu mai mult decât o organizație economică menită să servească scopul refacerii economice a Europei după cel de-al doilea război mondial și să pună capăt ostilității franco-germane. Prin urmare, ea niciodată nu a fost predestinată să meargă mai departe de această graniță și să evolueze la o entitate politică încât să existe “o Europă care să vorbească cu aceeași voce”. Cu siguranță, progresul realizat pe parcursul a câtorva decenii merită să fie catalogate drept o bună încercare. Cu toate acestea, Europa este la fel de departe de a deveni un actor internațional cu greutate, precum era și acum 50 de ani în urmă. Astfel, cea mai bună caracterizare pentru acest “proiect ambițios de integrare” rămâne a fi “UE – un gigant economic și un spiriduș politic.”

În afară de multiplele exemple din trecut care ilustrează acest postulat, precum războaiele din Balcani, dezintegrarea fostei Iugoslavii, războiul din Irak, cel mai recent ar fi Moldova. De ce Moldova? Această țară niciodată nu e reprezentat vreun interes pentru UE. Totuși situația s-a schimbat atunci când valul de extindere care a inclus și România a făcut ca “gaura neagră a Europei” să devină o problemă căreia să i se acorde atenție. Regiunea secesionistă transnistreană nu mai era deja doar o grijă a Moldovei. Mai mult decât atât, o altă amenințare pusă de către cea mai săracă țară din Europa și anume migrația ilegală constituie o altă durere de cap pentru UE, problemă pe care Uniunea încă nu o poate soluționa cu succes. În consecință, Moldova s-a pomenit între “două focuri” – Moscova și Bruxelles.

În mod evident, atractivitatea economică a UE nu are nici o concurență, totuși Moldova este legată istoric de

piețele rusești, nemaivorbind de o influență politică imensă pe care Rusia o exercită asupra clasei politice din Moldova. Dat fiind conflictul înghețat care atât obiectiv, cât și subiectiv împiedică dezvoltarea țării, lupta pentru Moldova va fi câștigată de acel care va reuși să rezolve conflictul. Totuși, acesta este un mod simplist de a privi lucrurile, în realitate situația fiind mult mai complexă.

Precum s-a menționat mai sus, Rusia dezvoltă un model de soluționare a conflictelor și Moldova reprezintă un laborator pentru a experimenta. Pe de altă parte UE dispune de propriul model de soluționare a conflictelor – Europeanizarea înțeleasă în termenii condiționalității și socializării sau interiorizării normelor și valorilor europene cu o integrare graduală în structurile UE la un anumit nivel, cel mai înalt fiind aderarea de facto la Uniune. În acest caz Moldova de asemenea ar putea fi un laborator experimental pentru UE care ar putea să-și testeze abilitățile sale de actor politic și de soluționare a conflictelor.

Corespunzător, câțiva pași au fost făcuți deja. Unul din ei a fost Misiunea UE de Asistență la Frontiera Moldovei și Ucrainei (EUBAM). Misiunea produce rezultate bune, cu toate acestea nu au fost depistate arme sau droguri în cantități mari la frontieră după cum se aștepta la început. De asemenea, EUBAM este o misiune de asistență și consultanță, cu un mandat limitat și fără putere politică. Posibilitatea trimerii unei Misiuni de Observatori Militari și Civili în Transnistria cu un mandat internațional sub auspiciile UE în tandem cu ONU care să înlocuiască "pacifictorii" ruși nu a avut sorți de izbândă. Maxim ce UE a fost gata să întreprindă, a fost să accepte statutul de observator în formatul de negocieri "5+2" și mai devreme în 2005 să desemneze un Reprezentant Special pentru Moldova. Sincer vorbind, toate aceste inițiative s-au dovedit zadarnice și cu un impact limitat. Nici una din aceste măsuri nu a putut să contrabalanseze puterea Rusiei în regiune și precum în trecut, Moscova câștigă teren în fața UE.

Călătoria Speakerului transnistrean în Europa a constituit o realizare, dar nu pentru procesul de soluționare, ci pentru lupta Transnistriei de a ieși din izolare. Tot ce a făcut Șevciuc a fost să aducă la cunoștința Europei dorința de independență a populației transnistrene. Orice acord politic cu Chișinăul va trebui să ia în considerare această prevedere. Celelalte întâlniri pe care Șevciuc le-a avut cu oficiali europeni și Marian Lupu au dat puține rezultate. Dacă părțile nu se vor așeza la masa de

negocieri și nu vor încerca să ajungă la un acord, situația va rămâne neschimbată. Și aceasta este exact ceea ce urmărește Rusia – să aducă părțile la masa tratativelor, dar să le impună acțiunile care trebuie efectuate. În acest scenariu perdanții sunt Chișinău și Bruxelles. Dacă pentru moment acest lucru poate avea un impact minor asupra UE, pe viitor Uniunea va fi nevoită să înfrunte direct puterea Rusiei de-a lungul întregii sale frontiere estice. În schimb Moldova va înceta să mai existe ca stat independent și suveran, de care niciodată nici nu a fost. O Moldovă reunificată după planul rusesc va fi un stat-marionetă controlat direct de la Moscova. Așteptarea alegerilor din 2009 se poate dovedi a fi o tactică greșită. Dacă UE intenționează să întreprindă ceva și să infirme percepția despre sine ca fiind un spiriduș politic, atunci ea trebuie să facă ceva aici și acum.

Parteneriatul Estic: un nou mijloc de a ține la distanță nedoriții?

De curând, guvernele Poloniei și Suediei au venit cu o nouă inițiativă de a spori eficiența Politicii de Vecinătate a UE. Acest proiect, denumit Parteneriatul Estic (PE) va include Moldova, Ucraina, Georgia, Azerbaijan și Armenia, cu posibila includere a Belarusului și Rusiei. Însăși inițiativa în sine nu aduce nimic nou, dat fiind faptul că ea repetă în mare măsură Parteneriatul Mediteranean. Scopurile declarative ale acestui nou parteneriat sunt excluderea vizelor, zonă de liber schimb, relații politice mai strânse. Aparent, o politică benefică pentru toți partenerii implicați – UE-27 și statele țintă.

Cu toate acestea PE-ul nu va dispune de un secretariat separat, ci va fi administrat direct de către Comisie. Mai mult decât atât, lipsește sprijinul tuturor statelor membre ale UE pentru ca inițiativa să fie lansată. Și în sfârșit, proiectul este lipsit de finalitate. Ce ar trebui să realizeze acest proiect? Statutul de membru al UE este în afara oricăror discuții pentru toate țările vizate, la fel nici o menționare a unui posibil statut de membru asociat. Se creează impresia că PE-ul are o finalitate doar pentru UE – de a ține la distanță membrii nedoriți. Pe de o parte este clar că UE nu mai are capacitatea de absorbție de altădată după aderarea a zece noi state în 2004-2007, urmînd un alt val de extindere care să includă și Balcanii de Vest. Totuși, o perspectivă clară de aderare oricît de distantă pentru vecinii estici, ar aprofunda voința lor spre schimbare și interiorizare a normelor și valorilor europene.

Polonia întotdeauna a sprijinit interesele Ucrainei în UE și aderarea acestei țări într-un viitor apropiat.

Aceeași politică Polonia o are și față de Moldova. Într-o măsură oarecare noii membri ai UE sprijină candidaturile Moldovei și Ucrainei pentru aderare. Ceea ce este neclar, este atitudinea membrilor mai vechi care în același timp au și cele mai mari contribuții la bugetul Uniunii. Cel mai probabil răspunsul ar fi o abordare mai distantă a perspectivelor de aderare. Un alt neajuns al PE-ului este extinderea lui către Rusia. Având în vedere războiul tacit dintre UE și Rusia pentru control în această zonă, ultima va face orice pentru a preveni dezvoltarea unor relații mai apropiate între Moldova, Ucraina și Georgia și UE. Din moment ce deja există un mecanism de cooperare cu Rusia și anume Summit-urile UE-Rusia, este cel puțin incomprehensibil de ce acest stat trebuie inclus în acest Parteneriat Estic. Mai ales că Rusia niciodată nu a manifestat dorința de a se alătura Uniunii și relațiile cu acest stat trebuie construite anume reieșind din acest considerent, comparativ cu statele care intenționează să adere.

În concluzie, Parteneriatul Estic poate avea succes pentru început, atunci când obiective precum liberalizarea regimului de vize, comerțului și investițiilor vor fi realizate. Ulterior, el va stagna, deoarece vor lipsi stimulii care să facă statele vizate să meargă înainte. Mai este încă timp pentru cancelariile europene să regândească proiectul polono-suedez și să producă un model veritabil al unei Europenizări de succes pentru Vecinătatea Estică, obiectivul final al căreia să fie integrarea deplină.

Prognoze

Procesul de soluționare a conflictului transnistrean a dobândit o nouă dimensiune când Rusia a început

să joace un rol mult mai activ în calitate de mediator și mentor care să supravegheze situația până când va fi atins un acord asupra unei soluții de durată. Oricum, Rusia a condiționat reunificarea Moldovei cu îndeplinirea mai multor clauze care în esență subminează suveranitatea statului. Însă, cu sprijinul deplin al autorităților moldovene, Rusia speră să obțină “experiență” în domeniul soluționării conflictelor pe care să o aplice ulterior altor conflicte înghețate din spațiul post-sovietic. Această tendință va fi cu siguranță continuată de Rusia care e pusă pe jar să înlăture UE din această regiune și să se asigure pe de altă parte că NATO nu se extinde în continuare.

Prin urmare, Moldova se află la discreția Rusiei cu o implicare inexistentă sau una foarte mică din partea UE. Politica Europenizării în varianta minimalistă promovată de UE nu dă rezultatele scontate și inițiative precum Parteneriatul Estic nu au o finalitate bine definită.

Pe scena internă a politicii moldovenești odată ce cursa electorală capătă amplitudine, mizele se vor pune pe două subiecte: soluționarea conflictului transnistrean și integrarea europeană. Primul este monopolizat de către partidul de la guvernare și desfășurat în tandem cu Rusia în detrimentul intereselor naționale ale statului. Al doilea este imitat foarte prost și compromis de politica agresivă față de România, care este un membru al UE. Din acest motiv, Opoziția va miza pe integrarea europeană și relații mai apropiate cu România, adunând sprijin în favoarea semnării Acordului de Mic Trafic la Frontieră. Astfel, următoarele luni vor prefigura dezvoltarea acestui scenariu, cu posibile mici modificări.

by Alex Leșanu
leshanu@gmail.com

CONCEPȚIA SECURITĂȚII NAȚIONALE: UN DOCUMENT STRATEGIC PENTRU SCOPURI TACTICE

Sumar

Ca urmare a unei inițiative lansate de Președintele Vladimir Voronin, pe 22 decembrie 2005, a fost formată o Comisie specializată în elaborarea unei noi Legi cu privire la Concepția Securității Naționale, ce trebuia să înlocuiască vechea Concepție, adoptată în 1995. În 2007, după doi ani de discuții, un proiect al noii Concepții a fost plasat pe pagina electronică a Ministerului Afacerilor Externe și a Integrării Europene. La acea vreme, plasarea proiectului pe pagina electronică a Ministerului părea să reprezinte o tentativă din partea autorităților statului de a coopera cu societatea civilă.

În același timp, noul proiect a fost expediat în Parlament, unde trebuia să fie discutat de fracțiunile parlamentare. Ulterior, s-au desfășurat numeroase mese rotunde și seminare cu participarea experților, oficialilor guvernamentali, politicienilor și a jurnaliștilor atât la nivel național cât și internațional. Reprezentanții unor agenții guvernamentale și-au exprimat dorința de a coopera în privința unor amendamente. Brusc, după un an de dezbateri, lucrurile s-au schimbat. În aprilie 2008, o nouă Concepție intră în Parlament și, fără multe discuții, aceasta este plasată pe ordinea de zi a ședinței Parlamentului din data de 16 mai.

Înapoi la istoria Războiului Rece

Cu toate acestea, evenimentele nu au urmat un parcurs firesc. Pe 7 mai, în timp ce participau la o ședință a Comisiei Parlamentare pentru Securitate și Ordine Publică, care a început la 7:30, unii deputați au fost surprinși să afle că, pe parcursul zilei următoare vor trebui să discute proiectul de Lege cu privire la Concepția Securității Naționale. În pofida faptului că această Lege era programată pentru data de 16 mai, dezbaterile au fost reprogramate pentru

data de 8 mai. Ținând cont de faptul că acest proiect a fost discutat timp de trei ani, amânarea sa cu încă o săptămână nu ar fi trebuit să genereze dificultăți. Atunci, care ar fi semnificația acestui gest?

În orice caz, aspectul simbolic al problemei nu este de neglijat. Spre deosebire de statele membre ale UE, care marchează Ziua Europei pe data de 9 mai, în Republica Moldova, aceasta este celebrată pe data de 8 mai. Cu toate acestea, cele două principii fundamentale ale Concepției Securității Naționale: principiul de neutralitate și principiul cooperării cu statele membre CSI, în special cu Rusia, nu pot genera motive de optimism pentru cetățenii, care militează pentru integrarea europeană.

Din aceste considerente, aspectul simbolic al documentului iese în evidență mai ales în legătură cu ziua de 9 mai, care, în Republica Moldova este o sărbătoare oficială, dedicată victoriei Forțelor Aliate în Cel de-al Doilea Război Mondial. Faptul că Ziua Victoriei a devenit un nou măr al discordiei, în loc să devină o aniversare, care să accentueze importanța reconcilierii cu propriul trecut, nu este deloc accidental. De când comuniștii au venit la guvernare, în 2001, autoritățile din Republica Moldova au neglijat, constant, veteranii, care au luptat de partea Armatei Române, în cel de-al Doilea Război Mondial.

Din contra, ei au reînviat tradiția sovietică de a pune accent pe "eliberarea Moldovei de sub ocupația fascistă". În plus, Partidul Comuniștilor încearcă să reinventeze conceptul de "Marele Război pentru Apărarea Patriei", în detrimentul celui de "Cel de-al Doilea Război Mondial". Prima denumire a fost utilizată pe parcursul perioadei sovietice pentru a accentua importanța și exclusivă contribuție a poporului sovietic, la victoria Forțelor Aliate. Autoritățile sovietice au pledat chiar pentru două războaie diferite: unul este cel de-al Doilea Război

Mondial, care a început în 1939, iar celălalt este Marele Război pentru Apărarea Patriei, care a fost declanșat în 1941, atunci când naziștii au atacat URSS.

În comparație cu conținutul pașnic al noii Concepții a Securității Naționale, care apreciază neutralitatea permanentă a Republicii Moldova, discursul Președintelui Vladimir Voronin, ținut cu prilejul Zilei Victoriei, în fața veteranilor fostei Armatei Sovietice, comporta conotații agresive și militariste. De data aceasta, retorica agresivă a Președintelui a fost direcționată împotriva reprezentanților opoziției politice, care pune la îndoială "libertatea dăruită de Armata Sovietică". În acest sens, faptul că discursul său a fost susținut în limba rusă oferă o valoare adăugată suspiciunilor că, acesta a vizat nu numai opoziția pro-română și pro-NATO, dar de asemenea, indirect, România și alte state membre NATO.

De câte Concepții de securitate avem nevoie?

Aceeași atitudine anti-NATO a devenit o trăsătură constantă a autorităților din Republica Moldova, mai ales după Summit-ul NATO de la București, din aprilie curent. La toate, întâlnirile internaționale, oficialii moldoveni, în mod constant, încearcă să accentueze statutul de stat neutru al Republicii Moldova și necesitatea de a găsi un mecanism de garanții internaționale pentru a garanta neutralitatea permanentă a Republicii Moldova. În această privință, Concepția Securității Naționale nu reprezintă o excepție. După lectura acestui document de 11 pagini, impresia generală este că acesta nu a fost necesar în calitate de document strategic, dar mai mult pentru a reafirma statutul de neutralitate a Moldovei, de parcă, Articolul 11 din Constituția Republicii Moldova, nu ar fi o dovadă concludentă în acest sens.

Un alt factor omniprezent în Concepție este subiectul conflictului transnistrean. Prezența sa este resimțită în toate capitolele Concepției. Astfel, reunificarea statului este menționată în calitate de obiectiv strategic, iar conflictul transnistrean ca o amenințare de bază pentru securitatea națională. Mai mult ca atât, în compartimentul "Sistemul securității naționale și reformarea acestuia", un întreg paragraf este dedicat măsurilor de consolidare a încrederii, propuse de Președintele Voronin, în toamna anului 2007.

Prima propoziție a paragrafului, stipulează necesitatea de a reforma sistemul securității naționale în

concordanță cu implementarea măsurilor de consolidare a încrederii, care se referă explicit la demilitarizarea Moldovei. Astfel, se presupune că neutralitatea permanentă ar putea fi asigurată prin demilitarizarea ambelor maluri ale Nistrului. În afara acestei concluzii curioase, pare să existe o discrepanță strategică între programul de demilitarizare, menționat în Concepția Securității Naționale și modernizarea forțelor armate, menționată în Planul Individual de Acțiuni (IPAP), aprobat de Moldova și NATO în 2006.

Cu toate că adoptarea unei noi versiuni a Concepției Securității Naționale reprezintă una dintre prioritățile IPAP, Concepția, în mod ironic, a înlocuit și a ignorat prioritățile IPAP. De fapt, în comparație cu proiectul precedent, prezentat în 2007, de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, actuala Concepție a Securității Naționale nu menționează extinderea NATO și UE, ca fiind factori importanți pentru îmbunătățirea mediului de securitate, atât la nivel național cât și regional.

Până aici, nu pot fi ignorate unele diferențe radicale, care caracterizează cele două proiecte ale Concepției Securității Naționale. Dacă primul proiect, elaborat și publicat pe pagina electronică a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, se referă la diverse nivele ale securității naționale, inclusiv la descrierea detaliată a rolului pe care îl au diferite instituții în structura sistemului de securitate, atunci al doilea proiect, adoptat de Parlament, pare să fie o parodie a unui document strategic. Această concluzie poate fi extrasă nu numai din analiza conținutului, dar și din forma acestui document. Din totalul de 27 pagini ale documentului precedent, au rămas doar 11 pagini. De fapt, noua lege pare să fie mai mult un fel de cocktail de tip avangardist compus din diverse fragmente de texte.

Cu dragoste, GUAM!

Dacă proiectul Concepției Securității Naționale, publicat în 2007, menționează importanța GUAM pentru securitatea regională, atunci legea adoptată recent, nu se referă nici măcar la numele acestei organizații. În schimb aceasta se referă la o serie de organizații regionale, care s-au desprins din structurile fostului Pact de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est. Importanța care se acordă Europei de Sud-Est se explică prin faptul că în 2008-2009, Moldova deține președinția unor organizații din regiune.

Pe de altă parte, lipsa oricărei referințe la GUAM pare extrem de stranie, în condițiile în care statele membre ale acestei organizații au câteva obiective strategice comune. În primul rând, trei din cele patru state membre GUAM se confruntă cu conflicte înghețate pe teritoriul lor. Al patrulea stat, Ucraina, este singurul stat din GUAM, care nu are vreun conflict înghețat pe teritoriul său, dar, care se confruntă cu o presiune în creștere din partea Federației Ruse, în special, după "decizia istorică" a Summit-ului de la București, de a oferi Ucrainei perspectiva de aderare la NATO.

Referitor la soluționarea conflictelor înghețate, Ucraina este inițiatorul unor propuneri, care ar putea să amelioreze mediul de securitate al acestor state. Cu toate că, în mai 2007, pe parcursul unei întâlniri a liderilor GUAM, la Cracovia, Președintele Ucrainei, Viktor Iușcenko, a declarat că părțile trebuie să adopte o Declarație cu privire la mecanismele de soluționare a conflictelor înghețate din Georgia, Moldova și Azerbaidjan, Președintele Vladimir Voronin nu a participat la această întâlnire.

O altă inițiativă a fost lansată în octombrie 2006, când Adunarea Parlamentară a GUAM a expediat un demers pe lângă Consiliul Miniștrilor de Externe a statelor membre GUAM, pentru a forma o subdiviziune a forțelor pacificatoare, în cadrul GUAM. Deocamdată, nimic nu a fost realizat în această direcție, cu toate că inițiativa a fost lansată la Chișinău.

Mai mult ca atât, în Concepția Securității Naționale, adoptată în mai, de Parlamentul de la Chișinău, există unele indicii, care indică o redistribuție a rolului jucat de trupele ruse în regiunea transnistreană. În primul rând, acestea nu sunt menționate ca atare în textul Concepției. Prezența lor este doar presupusă prin sintagma "prezență militară străină" sau "formațiuni anticonstituționale militarizate". În consecință, Concepția face o distincție între trupele pacificatoare din Federația Rusă, care își onorează datoria, și așa-zisa armată transnistreană, care este prezentată în calitate de amenințare majoră pentru securitatea națională. Reabilitarea prezenței militare ruse este cu atât mai vizibilă cu cât în Concepție nu există nici o mențiune cu privire la decizia Summit-ului OSCE de la Istanbul și la Tratatul cu privire la Forțele Convenționale din Europa.

O altă dimensiune a GUAM este cooperare energetică. Recent, pe data de 16 mai, în cadrul unui

Summit energetic la Kiev, Președintele Ucrainei a înaintat inițiativa de a semna Declarația cu privire la principiile securității energetice globale, care ar stabili niște reguli comune pentru tranzitarea resurselor energetice. Fiind semnată de președinții Ucrainei, Poloniei, Statelor Baltice, Georgiei și Azerbaidjanului, această Declarație tinde să limiteze utilizarea resurselor energetice, în calitate de instrumente pentru atingerea unor obiective politice de către Federația Rusă. În plus, aceiași lideri au semnat o altă Declarație cu privire la crearea unui singur spațiu energetic de la Marea Baltică până la Marea Neagră. În pofida numeroaselor declarații cu privire la dependența energetică totală a Republicii Moldova, la această întrunire nu a participat nici Președintele Voronin, dar nici alți oficiali moldoveni.

Prognoze

Referindu-se la perspectivele de soluționare a conflictului transnistrean, Președintele Vladimir Voronin, într-un interviu acordat, recent, unei publicații de limbă rusă, a declarat că Moldova ar trebui să analizeze posibilitatea de a ieși din GUAM, din moment ce această organizație se dovedește inutilă. Faptul că recent adoptata Concepție a Securității Naționale nu menționează această organizație, iar Moldova nu a participat la câteva inițiative GUAM, ar putea să indice seriozitatea declarațiilor Președintelui.

Pe de altă parte, în cadrul unei întruniri dedicată Strategiei de Dezvoltare a GUAM, desfășurate pe 29 mai, la Bacu, Valeri Chechelashvili, Secretarul General al GUAM, a declarat că, în viitorul apropiat, Moldova nu-și propune să părăsească GUAM. Independent de decizia autorităților de la Chișinău, faptul că de la 1 iulie, Georgia va deține Președinția GUAM, va adăuga noi argumente pentru cei care se referă la caracterul anti-rus al acestei organizații.

Atât timp cât va exista tensiunea dintre Rusia și SUA, GUAM și statele sale membre vor primi mai multă asistență din partea SUA. Ca dovadă, la aceeași întâlnire, dl. Chechelashvili a afirmat că bugetul GUAM s-a majorat de la 1,5 miliarde USD la 3 miliarde. În plus, Anne Derse, Ambasadorul SUA în Azerbaidjan a menționat că SUA va aloca 700 000 USD pentru a extinde prezența GUAM pe Internet.

Ținând cont de creșterea semnificativă a bugetului GUAM, de rând cu alte inițiative regionale cu implicare statelor membre, Moldova nu pare, în

viitorul apropiat, să părăsească această organizație. Această posibilitate devine certitudine cel puțin pentru următoarele șase luni, deoarece procesul de ieșire din GUAM implică niște proceduri diplomatice, care au nevoie de timp pentru a fi implementate.

În ceea ce privește Concepția Securității Naționale, adoptarea sa se referă la unele scopuri tactice, urmărite de oficialii moldoveni. Unul dintre acestea este necesitatea de a accelera progresul în soluționarea conflictului transnistrean. Rapiditatea acestui gest este în relație cu participarea Președintelui Vladimir Voronin la Summit-ul CSI de la St. Petersburg, din 6-7 iunie.

Recent, un ziar din Federația Rusă a menționat posibilitatea că, pe parcursul Summit-ului, autoritățile ruse ar putea să organizeze o întâlnire dintre Președintele Voronin și liderul transnistrean, Igor Smirnov, pe teritoriul Federației Ruse. În conformitate cu aceeași sursă, ambii lideri ar putea să-și nominalizeze niște reprezentanți, care vor negocia detaliile soluționării. În orice caz, Concepția Securității Naționale reprezintă un cadou pentru autoritățile Federației Ruse, care ar aprecia extrem de mult, neutralitatea Moldovei și legalizarea prezenței militare ruse într-o regiune, unde opțiunea pro-NATO câștigă tot mai mult teren.

www.viitorul.org

Acest buletin este o publicație analitică lunară bilingvă care are drept scop analiza politicii interne, externe și de securitate a Republicii Moldova.

Autorii "Political and Security Statewatch": Ion Marandici, Sergiu Panainte, Alex Leșanu.
Pentru orice comentarii sau abonare la acest buletin vă rugăm să ne contactați la ghenadie.mocanu@viitorul.org sau idis_viitorul@mdl.net.

Coordonator al buletinului: Ghenadie Mocanu.

Contacte:

Chisinau, Str. Iacob Hincu, 10/1, 2009 MD, Republica Moldova
Tel/fax: (+ 373/22) 21 09 32; 21.36.32; 22.71.30
E-mail: idis_viitorul@mdl.net
Web: www.viitorul.org

● **Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) "Viitorul"** reprezintă o organizație de cercetare, educație și de promovare, care activează într-o serie de domenii legate de: analiză economică, guvernare, drept, științe politice, management instituțional și strategii.

● Misiunea IDIS este de a contribui la creșterea unui mediu liberal și democratic în Moldova, ca și în alte democrații incipiente, consolidarea autorităților locale și regionale, oferirea de asistență la consolidarea societății civile în care cetățenii pot acționa în numele lor în temeiul drepturilor civile și politice de care se bucură; schimbul liber de informație și consolidarea scopurilor care întăresc guvernarea eficientă.

● IDIS reprezintă o platformă comună care reunește mai multe grupuri de intelectuali preocupați de succesul tranziției în țările lor spre economia de piață și societatea liberă. IDIS îi ajută pe cetățeni să-și consolideze energiile, valorile și virtuțile civice, oferindu-le suportul moral, intelectual și logistic, în ceea ce privește dezvoltarea de proiecte și inițiative. În virtutea acestei misiuni, IDIS a stabilit mai multe legături utile dintre mediul academic și cel al decidenților politice, generând o bază solidă pentru analiză de politici publice și recomandări pe diverse areale sensibile pentru interesul public, crearea și diseminarea de practici pozitive, standarde de bună guvernare și instrumente credibile de analiză economică.c